

Nr 3.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1951/52 under tredje huvudtiteln, avseende anlagen inom utrikesdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

Utrikesdepartementet.

1:o) **Utrikesdepartementet: Avlöningar.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under tredje huvudtiteln (punkt 1, s. 3—7 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 3 januari 1951) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i den för utrikesdepartementet gällande personalförteckningen uppföra ytterligare 52 befattningar såsom kontorsbiträden i lönegraden Ca 8, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för utrikesdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52, dels ock till Utrikesdepartementet: Avlöningar för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 2 525 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 2 520 000 kronor.

Departementschefen har föreslagit, att liksom fallet är för innevarande budgetår ett belopp av 14 000 kronor beräknas för provisorisk förstärkning av arkivpersonalen.

Fem extra ordinarie kontorsbiträdestjänster föreslås skola förändras till befattningar såsom extra ordinarie kanslibiträden. Härför beräknas 3 000 kronor. För löneklassuppflyttningar räknas vidare med en ökning av 5 500 kronor. 52 kontorsbiträden å icke-ordinarie stat böra jämlikt grunderna för den reglerade befordringsgången befordras till kontorsbiträden i lönegraden Ca 8. Viss ändrad sammansättning av den icke-ordinarie personalen inom ramen för bestämmelserna om reglerad befordringsgång medför ytterligare utgiftsökning med 3 500 kronor. Antalet expeditionsvakter föreslås skola minskas med tre, innebärande med avseende å förevarande anslag en kostnadsminskning med 5 000 kronor. Posten till rörligt tillägg föreslås minskad med 2 000 kronor.

Utskottet. Den verkställda beräkningen av utrikesdepartementets avlöningsanslag har icke givit utskottet anledning till erinran, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i den för utrikesdepartementet gällande personalförteckningen uppföra ytterligare 52 befattningar såsom kontorsbiträden i lönegraden Ca 8;

b) godkänna följande avlöningsstat för utrikesdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52:

Avlöningsstat.		Kronor
1. Avlöning till departementschefen, ministern för utrikes ärendena		33 600
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>		1 007 000
3. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t		8 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..		1 179 000
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:		
a. Representationsbidrag till ministern för utrikes ärendena	Kronor 20 000	
b. Övriga löneförmåner	20 000	40 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>		257 400
	<hr/>	<hr/>
	Summa kronor	2 525 000

c) till *Utrikesdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 2 525 000 kronor.

2:o) *Utrikesdepartementet*: *Omkostnader*. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 7—10) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 1 346 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 1 250 000 kronor.

Utlandslönekommittén har hemställt, att åtgärder måtte vidtagas i syfte att åt Kungl. Maj:t utverka bemyndigande att till tjänstemän, hemkallade från utlandet till tjänst i utrikesdepartementet, utbetala visst bidrag (traktamente), intill dess de kunnat erhålla lämplig familjebostad.

De sakkunniga anse för sin del skäl tala för att utrikesförvaltningen tillhörande tjänsteman med eget hushåll, vilken vid hemflyttning till Sverige icke inom rimlig tid kan erhålla lämplig familjebostad, skall efter Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall kunna erhålla bidrag till de merkostnader, som i anledning härav förorsakas honom på grund av att familjen är nödsakad bo och intaga sina måltider på hotell eller pensionat. Förutsättning för att sådant bidrag skall utgå bör vara, att tjänstemannen vederbörligen styrker, att han utan resultat vidtagit alla de åtgärder, som skäligen åligga honom för att anskaffa familjebostad. Tjänstemannen bör även styrka sina kostnader för bostad och måltider för sig och sin familj under den avsedda tiden. Beträffande bidragets storlek är knappast möjligt fastställa bestämda traktamentsbelopp. Bidraget synes böra avvägas med beaktande av omständigheterna i varje särskilt fall. Hänsyn bör bl. a. tagas till antalet

barn. Bidraget bör enligt de sakkunniga beviljas för viss tid, förslagsvis sex månader. Vid behov skall bidraget kunna utgå under en eller flera sådana sexmånadersperioder.

Departementschefen har ansett, att sådana åtgärder, som de sakkunniga förordat, böra vidtagas, och har erinrat om kungörelsen 1947: 18, enligt vilken s. k. omplaceringstraktamente kan utgå såsom ersättning för likartade utgifter vid förflyttning inom Sverige.

Därest från riksdagens sida ej möter någon erinran, har det synts departementschefen få ankomma på Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med vad de sakkunniga förordat, meddela föreskrifter om bidrag till utgifter för tillfällig bostad åt tjänstemän inom utrikesförvaltningen, som förflyttas från utlandet till Sverige. I ärende rörande sådant bidrag syntes yttrande från utrikesförvaltningens lönenämnd böra inhämtas. Vidare syntes bidraget i regel böra utgå under högst sex månader samt beräknas under hänsynstagande till storleken och omfattningen av det s. k. omplacerings-traktamente, som avses i nyssnämnda kungörelse.

Bidraget har synts böra bestridas från den under förevarande anslag uppförda anslagsposten till rese- och flyttningersättningar. Utan närmare erfarenhet av det framtida behovet av dylika bidrag är det, framhåller departementschefen, icke möjligt att verkställa någon beräkning av kostnaderna. Då dessa emellertid icke torde komma att röra sig om något större belopp, har departementschefen ej ansett erforderligt att särskilt för detta ändamål beräkna någon ökning av sagda, förslagsvis uppförda anslagspost.

Den föreslagna höjningen av anslaget är motiverad dels av belastningen, dels av att överenskommelse om slopande av rabatter å statstelegram träffats med ett flertal utomeuropeiska länder, dels ock av ökning av fraktkostnaderna.

Utskottet. Till tjänstemän i utrikesförvaltningen, som hemkallas från utlandet till tjänst i utrikesdepartementet, utgår ett särskilt engångsbidrag — förflyttningsbidrag — med ett belopp motsvarande lönen i Stockholm för en månad. Departementschefen har framhållit, att detta bidrag icke täcker de merkostnader, som bero på att vederbörande på grund av bristen på bostadslägenheter i Stockholm ofta nödgas under åtskilliga månader taga in på hotell eller pensionat eller förhyra möblerad lägenhet. Departementschefen har därför föreslagit, att utrikesförvaltningens tjänstemän skola vid förflyttning till Sverige komma i åtnjutande av ett särskilt bidrag till utgifter för tillfällig bostad och har därvid framhållit att enligt kungörelsen 1947: 18 tjänsteman med eget hushåll vid omplacering inom riket äger uppbära s. k. omplaceringstraktamente i avbidan på att familjebostad erhålles, i allmänhet dock under högst sex månader. Utskottet vill erinra om att enligt nämnda kungörelse gäller såsom förutsättning för att befattningshavare inom riket må kunna medgivas dylikt traktamente, att befattningshavarens familj eller hushåll kvarbliver å den tidigare stationerings- eller förläggningsorten eller å ort i dess närhet, där befattningshavaren omedelbart före om-

placeringen varit bosatt. Departementschefens förslag innebär alltså för utrikesförvaltningens tjänstemän en betydande utvidgning i förhållande till den förmån, som gäller för befattningshavare inom riket. Det oaktat vill utskottet med hänsyn till föreliggande speciella förhållanden icke framställa någon erinran mot Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet förutsätter i likhet med departementschefen, att bidraget i regel bör utgå under högst sex månader samt beräknas under hänsynstagande till storleken och omfattningen av det s. k. omplaceringstraktamente, som avses i nyssnämnda kungörelse, ävensom att tjänstemannen vederbörligen styrker, att han utan resultat vidtagit alla de åtgärder, som skäligen åligga honom för att anskaffa familjebostad. Utskottet vill emellertid för egen del ifrågasätta, om icke vid bidragets beräkning hänsyn jämväl bör tagas till förenämnda förflyttningsbidrag.

Mot den verkställda beräkningen av förevarande anslag har utskottet icke något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Utrikesdepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 1 346 000 kronor.

3:o) *Inventarier för Arvfurstens palats m. m.* Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, s. 10) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 330 000 kronor.

Utrikesdepartementet har under den pågående ombyggnaden av Arvfurstens palats inrymmt i andra fastigheter i huvudstaden men beräknas kunna under nästa budgetår återflytta till palatset. Kostnaderna för flyttningen ha uppskattats till 30 000 kronor. En relativt betydande nyanskaffning av inventarier erfordras vidare i samband med återflyttningen. Departementschefen har framhållit, att med iakttagande av största sparsamhet utgifterna för detta ändamål beräknats till 300 000 kronor. Dessa kostnader å tillhoppa 330 000 kronor ha synts böra bestridas från ett särskilt anslag av reservationsanslags karaktär.

Utskottet har under hand inhämtat, att återflyttningen till Arvfurstens palats icke torde kunna äga rum förrän mot slutet av nästa budgetår. Det nu äskade anslaget torde därför icke helt behöva tagas i anspråk under nämnda budgetår. Utskottet vill emellertid icke motsätta sig att detsamma i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag redan nu anvisas.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Inventarier för Arvfurstens palats m. m.* för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 330 000 kronor.

Sveriges representation i utlandet.

4:o) Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Diplomatsk och konsular personal m. m. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, s. 11—18) att dels godkänna av departementschefen förordad förteckning över diplomatsk och konsular personal, tjänstgörande utom riket, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för diplomatsk och konsular personal, tjänstgörande utom riket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52, dels ock till Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Diplomatsk och konsular personal m. m. för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 7 866 000 kronor.

Vidare har i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Holmbäck* och *Wehtje* (I: 242) och den andra inom andra kammaren av herr *Håstad m. fl.* (II: 321), hemställts, att riksdagen måtte vid behandlingen av tredje huvudtiteln besluta sådan höjning av det begärda anslaget att sändebudsposten i Lissabon samt den självständiga beskickningsrådsposten i Wellington bibehållas.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen II: 321.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 8 240 000 kronor.

Departementschefen har ansett sig böra i rådande statsfinansiella läge föreslå vissa organisatoriska förändringar i utrikesrepresentationen, innebärande indragning av ett antal befattningar i olika grader.

Sålunda föreslås med avseende å *beskickningarna i Budapest, Bukarest och Sofia*, att sändebudsbefattningen i Bukarest indrages från och med budgetåret 1951/52. Vid bifall till detta förslag har tillvaratagandet av de svenska intressena i Bulgarien, Rumänien och Ungern ansetts lämpligen kunna anförtros åt sändebuden i Belgrad, Moskva och Prag. Beträffande den vid beskickningarna tjänstgörande kanslist- och biträdespersonalen har det syntts få ankomma på ministern för utrikes ärendena att fatta de beslut, som må befinnas påkallade.

I fråga om *beskickningen i Lissabon* föreslås indragning av sändebudsbefattningen i Portugal från och med nästa budgetår. I stället skulle där stationeras en tjänsteman i sekreterare- eller rådsgrad. Därest riksdagen bifaller förslaget, skulle, i likhet med vad som tidigare varit fallet, sändebudets i Madrid verksamhetsområde utsträckas att omfatta även Portugal.

Vidkommande *beskickningen i Havana* föreslås, att beskickningsrådsbefattningen på Cuba indrages från och med budgetåret 1951/52 och att tillvaratagandet av våra intressen på Cuba såsom tidigare skett anförtros åt sändebudet i Mexico, som därvid skulle ackrediteras även i Ciudad Trujillo och Port-au-Prince. Skötseln av uppkommande mindre angelägenheter av

mera lokal karaktär har synts kunna ombesörjas av de olönade konsulerna i respektive huvudstäder.

Vad slutligen beträffar *beskickningen i Wellington* föreslås indragning från och med budgetåret 1951/52 av den i Wellington för närvarande placerade beskickningsrådstjänsten i lönegraden Ca 33. Vid riksdagens bifall härtill skulle åt sändebudet i Canberra anförtros jämväl våra intressen i Nya Zeeland.

I syfte att utöver nu föreslagna indragningar söka uppnå ytterligare besparingar har inom utrikesdepartementet en undersökning verkställt, huruvida icke *vissa befattningar i beskickningsråds- och sekreteraregraderna* kunna indragas eller i kostnadsbesparande syfte utbytas mot tjänster i lägre grad. Departementschefen har därvid funnit sig kunna förorda, att två beskickningsrådsbefattningar i lönegraden Ca 33, placerade vid beskickningar där sändebud finnas, utbytas mot två tjänster såsom förste beskickningssekreterare i lönegraden Ca 29. Vidare ha två befattningar som förste beskickningssekreterare i lönegraden Ca 29 ansetts kunna indragas. Slutligen har det i samband med inköp av ny bostad för sändebudet i Washington och den i anslutning därtill genomförda koncentrereringen av beskickningens kansli till en fastighet visat sig möjligt att minska den därstädes tjänstgörande diplomatiska personalen med en beskickningssekreterare i lönegraden Ca 24. Ifrågavarande indragningar och omändringar ha ansetts icke böra bindas till vissa beskickningar. Det har synts böra få ankomma på Kungl. Maj:t att genom omplacering av tillgängliga tjänstemän i mellangradsbefattningar söka tillgodose uppkommande krav på organisatoriska förändringar i vår utrikesrepresentation.

Departementschefen ha berört frågan om *sändebud samt chargés d'affaires med sändebuds ställning* och därvid framhållit, att erfarenheten har visat, att en beskickning, som enligt gällande stat förestås av ett sändebud, i vissa fall skulle kunna utan olägenhet ställas under ledning av en chargé d'affaires med sändebuds ställning. Å andra sidan har det visat sig önskvärt att i vissa fall kunna ställa en beskickning, som förestås av en chargé d'affaires med sändebuds ställning, under ledning av ett sändebud. Departementschefen har förordat, att Kungl. Maj:t måtte erhålla befogenhet att, då omständigheterna så föranleda, verkställa byten mellan ifrågavarande befattningar. I samband härmed har departementschefen i avvaktan på slutförandet av pågående utredning angående avlöningsförmånerna åt utom riket tjänstgörande personal funnit sig böra föreslå, att sändebud, som förordnas att såsom beskickningschef tjänstgöra å ort, för vilken särskilt ortstillägg för sändebud icke finnes fastställt, skall äga uppbära dels de särskilda tillägg, som utgå till en där tjänstgörande chargé d'affaires, dels ock de övriga förmåner, som tillkomma sändebud, såsom fri bostad samt bidrag för inköp och ersättning för hållande av bil. Därest från riksdagens sida intet är att erinra mot detta förslag, har det synts få ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda närmare föreskrifter i ämnet.

Utskottet. Med hänsyn till rådande statsfinansiella läge har Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit vissa organisatoriska förändringar i utrikesrepresentationen, innebärande indragning av beskickningschefstjänsterna i Bukarest, Havana, Lissabon och Wellington, ävensom av vissa råds-tjänster utomlands.

Sveriges handelsförbindelser med utlandet ha under de senaste decennierna genomgått en betydande utveckling. Denna utrikeshandelns kontinuerliga tillväxt, ävensom det utökade handelspolitiska planläggnings- och förhandlingsarbetet, har givetvis medfört behov av förstärkning av de statliga organ, som ha att på detta område företräda vårt land. Det må erinras, att så sent som vid föregående års riksdag genomfördes i anledning bl. a. av önskemål från näringslivets sida en viss utvidgning av utrikesförvaltningens organisation. Mot bakgrunden härav äro åtgärder sådana som nu föreslagits ägnade att framkalla vissa betänkligheter. Starka belägg härför ha också framförts i de i ämnet väckta båda motionerna. Enligt utskottets mening gäller detta särskilt de föreslagna indragningarna av beskickningschefstjänsterna i Portugal och i Nya Zeeland, med vilka länder Sveriges handel undergått en väsentlig utveckling.

Då emellertid allvarliga ansträngningar nödvändigtvis måste göras för att på alla områden inom statsförvaltningen åstadkomma besparingar har utskottet — som under ärendets förberedande handläggning haft överläggningar med såväl näringslivets talesmän som med representanter för utrikesdepartementet — ansett sig icke böra frångå Kungl. Maj:ts förslag i fråga om ministerposten i Lissabon. Med hänsyn till de särskilda förhållandena i Portugal förutsätter utskottet, att efter indragning av sändebudsbefattningen i detta land beskickningen ställs under ledning av en befattningshavare såsom chargé d'affaires, så att bevakandet av Sveriges intressen i ministerier och hos övriga myndigheter kan ske på ett nöjaktigt sätt. Utskottet ifrågasätter, om vid dylikt förhållande behov föreligger av att såsom departementschefen föreslagit där jämväl ackreditera i annat land stationerat sändebud.

Av vad i det föregående anförts följer, att utskottet anser sig jämväl i fråga om beskickningsrådstjänsten i Wellington icke vilja motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t med största uppmärksamhet följer utfallet av de föreslagna indragningarna och att, därest desamma skulle visa sig komma att menligt inverka på möjligheterna för en rationell och effektiv handläggning av de kommersiella spörsmålen, Kungl. Maj:t låter vidtaga de åtgärder, vartill kunna erfarenheter kunna föranleda. Mot förslagen i övrigt under nu förevarande punkt samt vad departementschefen i samband därmed anført har utskottet icke något att erinra. De verkställda kostnadsberäkningarna synas kunna godtagas.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 242 och II: 321,

Statsutskottets utlåtande nr 3.

a) godkänna följande förteckning över diplomatisk och konsulär personal, tjänstgörande utom riket:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat:		
A. Placerade vid beskickning eller lönat konsulat:		
4 sändebud		Co 19
7 sändebud		Co 17
19 sändebud		Co 14
6 generalkonsuler		Co 14
21 beskickningsråd, handelsråd eller konsuler ..		Ca 33
22 förste beskickningssekreterare eller förste vicekonsuler		Ca 29
12 beskickningssekreterare eller vicekonsuler ..		Ca 24
30 förste kanslister eller kanslister	}	Ca 20
		eller Ca 16
B. Placerade enligt Kungl. Maj:ts beprövande:		
3 beskickningsråd, handelsråd eller konsuler ..		Ca 33

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än Ce 24:

A. Placerad vid beskickning eller lönat konsulat:		
1 beskickningsråd		Ce 33
B. Placerade enligt Kungl. Maj:ts beprövande:		
3 förste beskickningssekreterare eller förste vicekonsuler		Ce 29

b) godkänna följande avlöningsstat för diplomatisk och konsulär personal, tjänstgörande utom riket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52:

Avlöningsstat.	Kronor
1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 844 000
2. Exspektansarvoden, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	85 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	267 000
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:	
a. prisutjämningsstillägg	Kronor 3 000 000
b. särskilda förmåner i övrigt, <i>förslagsvis</i>	2 447 000
	5 447 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	223 000
Summa kronor	7 866 000

c) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Diplomatisk och konsulär personal m. m.* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 7 866 000 kronor.

5:o) *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Attachéer.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, s. 18 och 19), innebärande en anslagsminskning med 36 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för attachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52:

Avlöningsstat.	Kronor
1. Avlöningar till icke-ordinarie personal	456 000
2. Särskilda löneförmåner:	Kronor
a. ortstillägg m. m., <i>förslagsvis</i>	202 000
b. prisutjämningsstillägg	332 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	55 000
Summa kronor	1 045 000

b) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Attachéer* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 1 045 000 kronor.

6:o) *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Pressattachéer.* Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6, s. 19 och 20) att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för pressattachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för pressattachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52, dels ock till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Pressattachéer* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 305 000 kronor.

Vidare har i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundgren* (I: 243) och den andra inom andra kammaren av herr *Ståhl m. fl.* (II: 322), hemställts, att riksdagen måtte besluta att under tredje huvudtiteln såsom hittills upptaga åtta pressattachéer och anvisa härför erforderliga anslag.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen II: 322.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 340 000 kronor.

Pressattachéer finnas för närvarande anställda å åtta orter, nämligen Bonn, Buenos Aires, Helsingfors, Köpenhamn, London, Oslo, Paris och

Washington. I nu rådande statsfinansiella läge har departementschefen ansett en nedskärning av utrikesrepresentationen böra övervägas jämväl i vad avser pressattachétjänsterna. En översyn av dessa tjänster har, framhåller departementschefen, givit vid handen, att den år 1945 inrättade pressattachétjänsten i Buenos Aires torde kunna indragas. Särskilda medel för upplysningsverksamheten i Sydamerika finnas beräknade under anslaget D 5. Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige, och det har syntts departementschefen bli möjligt att med användande av dessa medel åtminstone tills vidare i viss omfattning vidmakthålla nu ifrågasvarande informationsverksamhet.

Utskottet. Med anledning av Kungl. Maj:ts förslag om indragning av pressattachébefattningen i Buenos Aires vill utskottet erinra om att den s. k. Amerikautredningen på sin tid framhöll angelägenheten av att en speciell organisation för den svenska upplysningsverksamheten i Syd- och Mellanamerika skapades, exempelvis genom anställande av en pressattaché. Såsom framgår av 1945 års statsverksproposition (tredje huvudtiteln) uttalade föredragande departementschefen, att en pressattaché i Buenos Aires skulle fylla en synnerligen viktig uppgift, som komme att innefatta upprätthållandet av förbindelserna med pressen och kulturlivet i allmänhet. Nämnda års riksdag beslöt med hänsyn härtill att inrätta ifrågasvarande befattning. Synnerligen starka skäl motiverade alltså densammans tillkomst. Dessa kvarstå alltjämt. Det bör erinras om att inom hela Sydamerika och det spansktalande området över huvud taget är inom utrikesförvaltningen pressattachébefattningen i Buenos Aires den enda, som tar sikte på att sprida upplysning om svenskt näringsliv, svenska kulturinsatser och Sveriges ställning i allmänhet. Därest av besparingskäl en inskränkning av upplysningsverksamheten nödvändigtvis måste göras, kan det därför med fog ifrågasättas lämpligheten av att en aktion i sådant syfte inriktas just på denna tjänst.

Det har ifrågasatts, om icke såsom tidigare skett med motsvarande befattning i Berlin nu nämnda befattning skulle kunna temporärt förläggas till Stockholm, varigenom alltjämt en sakkunnig arbetskraft skulle stå till förfogande för ledning av upplysningsverksamheten i Syd- och Mellanamerika. Härigenom skulle en viss tillfällig besparing kunna vinnas. Utskottet vill icke direkt motsätta sig en dylik lösning av frågan.

Med hänsyn till det anförda anser utskottet sig icke böra biträda förslaget om indragning av pressattachébefattningen i Buenos Aires och ansluter sig därvid till yrkandet i motionerna I: 243 och II: 322. Förevarande anslag bör därför i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag uppräknas med 35 000 kronor, varav 15 000 kronor å anslagsposten till Avlöningar till icke-ordinarie personal, 18 000 kronor å delposten till Ortstillägg m. m. och 2 000 kronor å anslagsposten till Rörligt tillägg. Därest befattningen i fråga förlägges till Stockholm kan ortstillägget å 18 000 kronor inbesparas.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 243 och II: 322,

a) godkänna följande personalförteckning för pressattachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52:

Personalförteckning.	
Befattning	Lönegrad
8 pressattachéer	Ce 29

b) godkänna följande avlöningsstat för pressattachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52:

Avlöningsstat.		Kronor
1. Avlöningar till icke-ordinarie personal		115 000
2. Särskilda löneförmåner:	Kronor	
a. ortstillägg m. m., <i>förslagsvis</i>	170 000	
b. prisutjämningsstillägg	40 000	210 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>		15 000
	<u>Summa kronor</u>	<u>340 000</u>

c) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Pressattachéer* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 340 000 kronor.

7:o) **Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Skrivbiträden.** Avlöningar vid beskickningar och konsulat: **Extra biträden och vaktbetjänte.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 21), innebärande beträffande vardera anslaget en minskning med 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1951/52 anvisa

a) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Skrivbiträden* ett reservationsanslag av 2 400 000 kronor;

b) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Extra biträden och vaktbetjänte* ett reservationsanslag av 2 400 000 kronor.

8:o) **Kontorskostnadsersättningar åt lönade tjänstemän.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, s. 21 och 22), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kontorskostnadsersättningar åt lönade tjänstemän* för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 285 000 kronor.

9:o) Ersättningar åt olönade konsulter, Rese- och flyttningersättningar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 9 och 10, s. 22) innebärande av anslagsbelastningen föranledda höjningar beträffande förstnämnda anslag med 25 000 kronor och beträffande sistnämnda anslag med 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1951/52 anvisa

a) till *Ersättningar åt olönade konsulter* ett förslagsanslag av 450 000 kronor;

b) till *Rese- och flyttningersättningar* ett förslagsanslag av 1 100 000 kronor.

10:o) Skrivmaterialier och inventarier m. m. vid beskickningar och konsulat. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11, s. 22—24) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 1 100 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 1 100 000 kronor.

Av anslaget bestridas bl. a. kostnaderna för möblering av statens fastigheter i utlandet. Enligt de principer, som godkändes av 1939 års riksdag i samband med den då genomförda löneregleringen för utrikesförvaltningens personal, skall för samtliga sändebud, oavsett om de bebo ett staten tillhörigt beskickningshus eller en förhyrd bostad, anskaffas viss uppsättning av bohag för representationsändamål m. m. De speciella förhållanden, som varit rådande i olika länder efter det andra världskrigets slut, ha sedermera föranlett viss utvidgning av möbelanskaffningen genom statens försorg, i det att erforderlig standardutrustning av bostäder tillhandahållits personalen vid beskickningarna i Moskva och Warszawa samt konsulatet i Gdańsk (III ht 1946 s. 26) ävensom vid konsulaten i Berlin och Frankfurt am Main (III ht 1949 s. 15). I dessa fall ha kostnaderna ansetts böra belasta anslaget till rese- och flyttningersättningar, eftersom detta anslag skulle ha anlåtats för de kostnader för transport av tjänstemännens eget bohag, som genom anskaffandet av utrustningen inbesparas.

De betydande kostnader och praktiska olägenheter, som under senare år alltmer gjort sig gällande vid flyttningar till avlägsna tjänstgöringsorter, ha aktualiserat behovet att utsträcka möbelanskaffningen utöver de gränser, som sålunda angivits. I många fall skulle det, framhåller departementschefen, vara för statsverket ekonomiskt fördelaktigare, om flyttgodsets volym och därigenom transportkostnaderna kunde nedbringas genom engångsanskaffning åtminstone av mer skrymmande möbler. Att ställa fullständigt möblerade lägenheter till förfogande syntes däremot icke i normala fall vara lämpligt ur vare sig statens eller tjänstemännens synpunkt.

Departementschefen har därför föreslagit, att Kungl. Maj:t skall äga rätt att belasta förevarande anslag med utgifter för möbelanskaffning ej blott till bostäder åt sändebud utan, där så prövas ändamålsenligt, även till andra bostäder i statsägda eller av staten förhyrda fastigheter.

Då det ur redovisningssynpunkt synes vara riktigast, att samtliga möbeleringskostnader bestridas från samma anslag, har anslaget föreslagits skola jämväl få anlitas för komplettering av den utrustning, som anskaffats med användning av anslaget till rese- och flyttningsersättningar.

Utskottet. Med hänsyn till vad departementschefen i ärendet anfört vill utskottet tillstyrka, att Kungl. Maj:t bemyndigas belasta förevarande anslag med utgifter för möbelanskaffning ej blott till bostäder åt sändebud utan, där så prövas ändamålsenligt, även till andra bostäder i statsägda eller av staten förhyrda fastigheter. Utskottet har icke heller något att erinra mot att anslaget jämväl får anlitas för komplettering av den möbelutrustning, som anskaffats med användning av anslaget till rese- och flyttningsersättningar.

Mot anslagets beräkning har utskottet icke funnit anledning till erinran. Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Skrivmaterialier och inventarier m. m. vid beskickningar och konsulat* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 1 100 000 kronor.

11:o) **Övriga omkostnader vid beskickningar och konsulat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, s. 24), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Övriga omkostnader vid beskickningar och konsulat* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 600 000 kronor.

Internationella förhandlingar m. m.

12:o) **Särskilda förhandlingar med främmande makter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, s. 24 och 25), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 100 000 kronor, beroende på den svenska kronans devalvering samt på den ökade omfattningen av antalet resor i samband med handelspolitiska överläggningar med främmande stater och internationella konferenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskilda förhandlingar med främmande makter* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kronor.

13:o) **Tillfälliga representationskostnader. Permanenta skiljedomstolens internationella byrå i Haag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 14 och 15, s. 25 och 26), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

- att riksdagen må för budgetåret 1951/52 anvisa
- a) till *Tillfälliga representationskostnader* ett reservationsanslag av 45 000 kronor;
  - b) till *Permanent skiljedomstolens internationella byrå i Haag* ett förslagsanslag av 3 000 kronor.

14:o) **Förenta Nationerna.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 16, s. 26) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 4 325 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 4 325 000 kronor.

Departementschefen har framhållit, att storleken av Sveriges bidrag till Förenta Nationerna för år 1951 icke kunnat vid statsverkspropositionens framläggande med säkerhet bedömas, varför han för nästa budgetår räknat med oförändrat belopp.

Sedermera har till utskottet av sekreteraren i utrikesdepartementet O. S. Johanson överlämnats en inom utrikesdepartementet upprättad promemoria av, såvitt nu är i fråga, följande lydelse.

»Den av Förenta Nationernas generalförsamling för år 1951 fastställda budgeten slutar på ett belopp av 47 798 600 dollars. Efter avdrag av diverse inkomster återstå 42 570 000 dollars att täckas genom bidrag från medlemsstaterna. Sedan Sveriges bidragsprocent genom generalförsamlingens beslut den 14 december 1950 nedsatts från 1,98 till 1,85, utgör Sveriges bidrag till organisationen 787 545 dollars. Härifrån avgår emellertid ett belopp av 49 333 dollars, utgörande återbäring på tidigare inbetalda belopp, varför Sveriges verkliga bidrag för 1951 uppgår till 738 212 dollars (3 823 938 kronor).»

Utskottet. Såsom av förenämnda promemoria framgår utgör Sveriges bidrag till Förenta Nationerna för år 1951 — efter viss återbäring på tidigare inbetalda belopp — 3 823 938 kronor eller, i avrundat tal, 3 825 000 kronor. Anslaget torde därför böra uppföras med sistnämnda belopp, vilket i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag innebär en minskning med 500 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till *Förenta Nationerna* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 3 825 000 kronor.

15:o) **Organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete. Europarådet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 17 och 18, s. 26 och 27), vilka i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebära beträffande förstnämnda anslag en minskning med 100 000 kronor och beträffande sistnämnda anslag oförändrat belopp, hemställer utskottet,

- att riksdagen må för budgetåret 1951/52 anvisa
- a) till *Organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete* ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor;
  - b) till *Europarådet* ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

Diverse.

16:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19, s. 28) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond* för budgetåret 1951/52 anvisa för *Beskickningsfastigheternas delfond* ett förslagsanslag av 2 299 000 kronor;

för *Byggnadsstyrelsens delfond* ett förslagsanslag av 168 000 kronor.

17:o) **Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska medborgare.** Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 20 och 21, s. 28 och 29), vilka i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebära beträffande förstnämnda anslag en minskning med 100 000 kronor och beträffande sistnämnda anslag oförändrat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1951/52 anvisa

- a) till *Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska medborgare* ett förslagsanslag av 200 000 kronor;
- b) till *Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar* ett anslag av 70 000 kronor.

18:o) **Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 22, s. 29—32) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1951/52 anvisa ett anslag av 972 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 972 000 kronor och har fördelats på följande poster.

	Kronor
1. Bidrag till Svenska institutet för kulturellt utbyte med utlandet	450 000
2. Bidrag till Svensk-amerikanska nyhetsbyrån	382 000
3. Bidrag till Svensk-internationella pressbyrån	95 000
4. Upplysningsverksamheten i Sydamerika	25 000
5. Till ministerns för utrikes ärendena förfogande	20 000
Summa kronor	972 000

I fråga om Svenska institutet har 1950 års besparingsutredning i promemoria den 8 december 1950 uttalat, att den utbyggnad, som ägt rum av Svenska institutets verksamhet, ger anledning till betänksamhet från statsfinansiella synpunkter. Utredningen kan icke värja sig för intrycket, att en oriktig beräkning av institutets medelstillgångar i 1947 års statförslag — vilken lett till en betydande utvidgning av kostnadsramen — i avsevärd mån medverkat till att senare vidmakthålla institutets kraftiga utbyggnad, vilken sålunda i högre grad måst stödjas av statsbidrag än som ursprungligen torde ha varit avsett. Med hänsyn till det statsfinansiella läget är det enligt utredningens mening påkallat att begränsa institutets verksamhet; bl. a. kan ifrågasättas, om icke kostnaderna för institutets representation utomlands kunde nedbringas. Vidare bör undersökas, om icke besparingar stå att vinna genom en mer rationell fördelning av aktuella arbetsuppgifter mellan å ena sidan institutet och å andra sidan övriga av staten understödda upplysningsfrämjande organ, i första hand Svenska turisttrafikförbundet. Under återopande av vad sålunda anförts föreslår besparingsutredningen, att statsbidraget till Svenska institutet för budgetåret 1951/52 beräknas till högst 350 000 kronor.

Departementschefen har framhållit, att möjligheterna att i besparings syfte begränsa institutets verksamhet ha under de senaste åren vid granskningen av institutets petita noggrant beaktats. Departementschefen erinrade sålunda om att institutet under de senaste två budgetåren i enlighet med givna direktiv avsevärt minskat sitt medelsbehov genom en nedskärning av vissa delar av verksamheten och i stället koncentrerat denna på de angelägnaste arbetsuppgifterna. Med hänsyn härtill och i betraktande av svårigheterna för institutet att i nuvarande ekonomiska läge utverka en höjning av de enskilda bidragen ansåge departementschefen sig icke för närvarande böra förorda en sänkning av statsbidraget. I anslutning till besparingsutredningens förslag syntes dock frågan om fördelningen av kostnaderna för Svenska institutets verksamhet mellan staten och enskilda böra upptagas till nytt övervägande. Vad anginge fördelningen av arbetsuppgifter mellan institutet och andra organ, i första hand Svenska turisttrafikförbundet, hade denna fråga varit föremål för utredning genom särskilda sakkunniga. Dessas förslag ha sedan av institutet tillämpats.

Till frågan om anvisande av medel för pensionering av institutets personal vore departementschefen nu icke beredd att taga ställning. Bidraget borde därför sänkas med det för detta ändamål beräknade beloppet, 15 000 kronor. Från femte huvudtitelns anslag till internationellt socialpolitiskt samarbete bestridas för närvarande i form av bidrag till institutet kostnaderna för handledning m. m. av utländska stipendiater i Sverige, utsedda genom Förenta Nationerna (jfr 1950 års statsverksproposition V ht s. 145). Departementschefen har förordat, att för sistnämnda ändamål under detta anslag beräknas ett belopp av 15 000 kronor, och alltså föreslagit, att bidraget till institutet för nästa budgetår upptages med oförändrat belopp, 450 000 kronor.

Jämväl för övriga poster under anslaget har departementschefen räknat med oförändrade belopp.

Utskottet vill erinra om riksdagens uttalande senast i fjol, att det enligt riksdagens mening är angeläget undersöka möjligheterna för åstadkommande av en bättre samordning av Svenska institutets och andra organisationers verksamhet i syfte att undvika kostnadskrävande dubbelarbete.

Med tillstyrkande av det av Kungl. Maj:t under förevarande punkt äskade anslaget får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige* för budgetåret 1951/52 anvisa ett anslag av 972 000 kronor.

19:o) *Utländska pressbesök. Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor. Restitutionsnämnden.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 23—25, s. 32—34), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1951/52 anvisa

a) till *Utländska pressbesök* ett reservationsanslag av 25 000 kronor;

b) till *Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor* ett anslag av 75 000 kronor;

c) till *Restitutionsnämnden* ett förslagsanslag av 22 000 kronor.

20:o) *Flykttkapitalbyrån.* Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 26, s. 34 och 35) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 145 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 200 000 kronor.

Clearingnämndens uppgifter ha, i vad avser Tyskland, överflyttats å flykttkapitalbyrån från och med den 1 september 1950. Tidpunkten för dessa uppgifters slutförande kan icke för närvarande fastställas.

Flykttkapitalbyråns personal utgöres för närvarande av kanslichef, 2 sekreterare, 8 assistenter, 2 kanslibiträden, 3 kontorsbiträden, 1 skrivbiträde och 1 vaktmästare. Därjämte bestrider byrån en tredjedel av kostnaden för en telefonist, vars övriga löneförmåner betalas av likvidationsnämnden och clearingnämnden i likvidation. Ungefär hälften av denna personalstyrka beräknas bli erforderlig under nästa budgetår, nämligen kanslichef, 1 sekreterare, 3 assistenter, 2 kanslibiträden (av vilka 1 med halvtidstjänstgöring), 1 kontorsbiträde, 1 vaktmästare samt 1 delavlönad telefonist. De sammanlagda utgifterna för löner åt personalen beräknas till 81 600 kronor, kost-

naderna för arvoden åt ordföranden och övriga ledamöter i styrelsen till 34 000 kronor samt medelsbehovet för gode män, sysslomän, sakkunniga m. fl. till 20 000 kronor. Omkostnadsstaten beräknas till 9 500 kronor.

Enligt byråns mening är det icke möjligt att exakt beräkna omfattningen av de under nästa budgetår kvarstående arbetsuppgifterna. Byrån har dock ansett sig böra räkna med sist angivna personalstyrka och omkostnader.

Utskottet. Vid sin behandling av ifrågavarande anslag vid föregående års riksdag uttalade utskottet, att utskottet förutsatte att byrån komme att utnyttja alla tillfällen till inskränkning och avveckling av verksamheten och till en begränsning av dess medelsbehov. Utskottet har med tillfredsställelse funnit, att byråns personalbehov ansetts kunna avsevärt nedskäras under nästa budgetår. Utskottet förutsätter, att byrån alltjämt vinnlägger sig om att i möjligaste mån påskynda avvecklingen.

Då den nu begärda medelsanvisningen synes böra godtagas, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flyktkapitalbyrån* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 145 000 kronor.

21:o) **Ersättningar för viss från ockuperat land härrörande egendom.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 27, s. 35 och 36) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 1 000 kronor.

Enligt vad restitutionsnämnden meddelat, har det ansetts icke vara uteslutet, att nämnden under budgetåret 1951/52 kommer att fastställa sådan ersättning, som avses i lagen den 29 juni 1945 om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom. Under dessa förhållanden har förevarande anslag syntts böra höjas med 9 000 kronor eller till 10 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Ersättningar för viss från ockuperat land härrörande egendom* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

22:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 28, s. 36), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 5 000 kronor, beroende på inrättandet av utrikesdepartementets understödsnämnd, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1951/52 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

- 23:o) **Extra utgifter. Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 29 och 30, s. 37), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,
- att riksdagen må för budgetåret 1951/52 anvisa
  - a) till *Extra utgifter* ett reservationsanslag av 40 000 kronor;
  - b) till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 1 000 kronor.

Stockholm den 27 februari 1951.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Gränebo, Iwar Anderson, Berling, Leander, Heidning, Gillström, Eric Ericson, Näsström, Erik Gustaf Andersson, Lundqvist, Axel Andersson, Lundgren och Söderquist; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malmborg i Skövde, Bergström, Svensson i Grönvik, Boman i Kieryd, Mårtensson i Uddevalla, Lindholm, Rubbestad, Eriksson i Sandby, Bergstrand, Kyling, Thapper, Persson i Vinberg och Widén.

Reservationer.

1) vid *punkten 4* (Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Diplomatisk och konsulär personal m. m.) av herrar *Lundqvist, Axel Andersson, Lundgren, Söderquist, Skoglund* i Doverstorp, *Malmborg* i Skövde, *Boman* i Kieryd, *Bergstrand, Kyling* och *Widén*, vilka ansett, att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 242 och II: 321, såvitt dessa avse bibehållande av beskickningsrådstjänsten i Wellington, och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 7, som börjar med orden »Av vad» och slutar med orden »kunna godtagas» bort ersättas med text av följande lydelse:

»Med hänsyn särskilt till våra betydande handelsintressen i Nya Zeeland ifrågasätter utskottet lämpligheten av att en besparingsaktion inriktas just mot detta land med den allvarliga försvagning av vår officiella representation där, som skulle bli en följd av åtgärden i fråga. Utskottet vill erinra,

att ett flertal svenska företag äro aktivt intresserade i vissa stora långfristiga projekt i Nya Zeeland, särskilt på det kommunikationstekniska området. Utvecklingen av dessa svenska intressen visa en gynnsam tendens. Utskottet anser därför icke välbetänkt att under pågående strävanden att upparbeta våra handelsförbindelser med nämnda stat nu indraga beskickningschefstjänsten, vilken inrättades så nyligen som år 1949. I vart fall synes med indragningen lämpligen böra anstå åtminstone ytterligare ett år, då en svensk representation just nu har en synnerligen viktig förmedlande och introducerande uppgift att fylla.

Genom bibehållande av beskickningsrådsbefattningen i Wellington bör å den av Kungl. Maj:t föreslagna förteckningen över diplomatisk och konsulär personal, tjänstgörande utom riket, uppföras ytterligare en befattning för beskickningsråd i lönegrad Ca 33. Av samma anledning bör i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag följande poster i avlöningsstaten höjas nämligen, anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med 16 000 kronor till 1 860 000 kronor, den under anslagsposten till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän ingående delposten till särskilda förmåner i övrigt med 18 000 kronor för ortstillägg, 2 000 kronor för chargé d'affaires-tillägg, 5 000 kronor för utomeuropeiskt tillägg och 4 000 kronor för barnbidrag eller med sammanlagt 29 000 kronor till 2 476 000 kronor och därmed nämnda anslagspost med 29 000 kronor till 5 476 000 kronor samt anslagsposten till rörligt tillägg med 2 000 kronor till 225 000 kronor. I enlighet härmed bör riksstatsanslaget i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag höjas med 47 000 kronor till 7 913 000 kronor. Såsom en följd av förslaget om bibehållande av beskickningsrådsbefattningen borde rätteligen ytterligare följande anslag höjas, nämligen anslaget Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Skrivbiträden med 11 400 kronor för anställande av ett skrivbiträde, anslaget Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Extra biträden och vaktbetjänte med 4 400 kronor för anställande av en vaktmästare, anslaget Kontorskostnadsersättningar åt lönade tjänstemän med 2 100 kronor för hyra, uppvärmning, belysning och renhållning av kanslilokal samt anslaget Skrivmaterialier och inventarier m. m. vid beskickningar och konsulat med 3 900 kronor för expenser. Med hänsyn till dessa anslags storlek respektive karaktär torde någon uppräknig av anslagen icke påkallas. Kungl. Maj:ts förslag i övrigt under förevarande punkt synas kunna godtagas.»

dels ock utskottets hemställan bort hava följande lydelse:

»att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 242 och II: 321,

a) godkänna följande förteckning över diplomatisk och konsulär personal, tjänstgörande utom riket:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
------------	----------------------	----------

Tjänstemän å ordinarie stat:

A. Placerade vid beskickning eller lönat konsulat:

22 beskickningsråd, handelsråd eller konsulter ..... Ca 33

b) godkänna följande avlöningsstat för diplomatisk och konsulär personal, tjänstgörande utom riket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52:

	Avlöningsstat.	Kronor
1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>		1 860 000
2. Exspektansarvoden, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>		85 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal		267 000
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:	Kronor	
a. prisutjämnings tillägg	3 000 000	
b. särskilda förmåner i övrigt, <i>förslagsvis</i>	2 476 000	5 476 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>		225 000
	Summa kronor	7 913 000

c) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Diplomatisk och konsulär personal m. m.* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 7 913 000 kronor.»

2) vid *punkten 6* (Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Pressattachéer) av herrar *Näsström, Mårtensson* i Uddevalla, *Eriksson* i Sandby, *Thapper* och *Persson* i Vinberg, vilka ansett, att utskottet bort med avstyrkande av motionerna I: 243 och II: 322 tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag och att därför utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 243 och II: 322,

a) godkänna följande personalförteckning för pressattachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
7 pressattachéer		Ce 29

b) godkänna följande avlöningsstat för pressattachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1951/52:

Statsutskottets utlåtande nr 3.

Avlöningsstat.		Kronor
1. Avlöningar till icke-ordinarie personal	.....	100 000
2. Särskilda löneförmåner:		
a. ortstillägg m. m., <i>förslagsvis</i>	.....	152 000
b. prisutjämningsstillägg	.....	40 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	.....	13 000
Summa kronor		305 000

c) till *Avlöningar vid beskickningar och konsulat: Pressattachéer* för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 305 000 kronor.»